

SIKKERHETSDATBLAD

Isopropanol - Anti Frys Rensevæske

SDS i henhold til EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), Annex II-EU

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 28.06.2015

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Isopropanol - Anti Frys Rensevæske
Synonymer Anti Freeze

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Kjemikaliets bruksområde Anti-frys til profesjonell vinduspuss. Kan og brukes som løsemiddelbasert rensmiddel til diverse overflater og elektronisk utstyr. Også effektiv til avfrosting. Kan tilsettes spylevæske og glassrensemidler for hindre frysing om vinteren.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatbladet

Produsent

Firmanavn Renholdsbutikken AS
Besøksadresse Schweigaardsgt.34 F
Postadresse Schweigaardsgt.34 F
Postnr. N-0191
Poststed OSLO
Land NORGE
Telefon 41 73 10 00
Telefaks 22 17 44 35
E-post post@renholdsbutikken.no
Hjemmeside www.renholdsbutikken.no
Org. nr. 972405825
Kontaktperson Christian Bonde

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen, døgnåpen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE3; H336 Beregningsmetode.
--	---

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	propan-2-ol 60 - 100 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Sikkerhetssetninger	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. – Røyking forbudt. P233 Hold beholderen tett lukket. P305 + P351 + P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P243 Treff tiltak mot statisk elektrisitet. P260 Ikke innånd støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler.
Supplerende faresetninger på etikett	Unngå innånding av damp og sprøytetåke. Brukes utendørs eller ved tilstrekkelig ventilasjon. Bruk vernehansker av nitril eller neoprengummi. Ved hudkontakt, vask med såpe og vann. Fjern tilsølte klær. Lagres som brannfarlig væske.

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ingen komponenter klassifiseres til PBT eller vPvB (Se seksjon 12)
Farebeskrivelse	Irriterende. Damp kan forårsake døsighet og svimmelhet. Irriterer øynene. Meget brannfarlig.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
propan-2-ol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7 Indeksnr.: 603-117-00-0	Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE3; H336	60 - 100 %
Beskrivelse av blandingen	Vannfri		
Komponentkommentarer	R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i pkt 16		

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Ved ubehag eller i tvilstilfelle må lege kontaktes. Ta med 16 punkts sikkerhetsdatablad.
Innånding	Bring den skadde ut i frisk luft. Ro og varme. Ved pustevansker, gi oksygen. Ved bevisløshet, løs stramtsittende klær. Vedåndetrettsstans gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Kontakt lege.
Hudkontakt	Skyll med vann. Smør med hudkrem. Hvis hudirritasjon fortsetter kontakt lege.
Øyekontakt	Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann, og kontakt lege.
Svelging	Drick mye vann eller melk. Skyll munnen med vann. Kontakt lege.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyenskylleflaske eller mulighet for øyeskylling.
-----------------------------	--

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

Egnede slokkingsmidler	Ved brannslukking benyttes alkoholresistent skum, karbondioksid, pulver eller vanntåke. Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.
Uegnede slokkingsmidler	Bruk ikke vann på produktet. Det kan medføre spredning av brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Damp er tyngre enn luft og kan spre seg langs bakken til antenneskilder. Løsningsmiddeldamper kan danne eksplosive blandinger med luft.
----------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske med egen lufttilførsel når produktet er involvert i brann.
Brannslukningsmetoder	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann. Dem inn og samle opp slukkevann, ved lagring av store mengder av produktet.
Annen informasjon	Ved brann dannes: Oksider av Karbon.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Generelle tiltak	Røyking og bruk av åpen ild og andre antenneskilder må ikke forekomme ved bruk av produktet.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som angitt i punkt 8 i sikkerhetsblad.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder konsentrat ut i vassdrag, grunn eller kloakk.
--	---

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende materiale. Samles opp i egnede beholdere. Etter oppsamling spyles kjemikalierester vekk med vann. Mindre mengder spyles vekk med mye vann.
--------------------------------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Røyking forbudt. Fare for dampansamling ved gulv og i lavtliggende områder. Unngå innånding av damper. Unngå kontakt med huden og øynene. Følg god kjemikaliehygiene. Sørg for god ventilasjon. Mekanisk ventilasjon eller punktavsug kan være påkrevd. Eliminer alle antenneskilder. Statisk elektrisitet og gnistdannelse skal forhindres.
------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Må ikke utsettes for varme, gnister eller åpen ild. Emballasjen skal holdes tett lukket. Unngå kontakt med oksiderende stoffer. Oppbevares på et kjølig og godt ventilert sted.
Spesielle egenskaper og farer	Dampene er tyngre enn luft og kan spre seg langs gulvet. Dampene kan danne eksplosive blandinger med luft.
Annen informasjon	Lagres som brannfarlig væske.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1. Kontrollparametrer

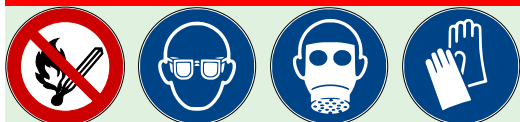
Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
propan-2-ol	CAS-nr.: 67-63-0 EC-nr.: 200-661-7 Indeksnr.: 603-117-00-0	8 t. normverdi: 245 mg/m ³	Norm år: 2007
Annen informasjon om grenseverdier	God generell ventilasjon skulle være tilstrekkelig til å kontrollere nivået av luftforurensning.		

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Arbeidsplass og arbeidsmetoder utformes slik at direkte kontakt med produktet kan unngås. Produktet bør blandes i kaldt vann, da dette gir mindre avdampning. Sørg for god ventilasjon.

Varselsskilt

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Sørg for tilstrekkelig med utlufting under arbeidet. Unngå innånding av sprøytetåke. Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern: Filter A2

Håndvern

Håndvern

Bruk håndkrem for å forhindre uttørking av hendene. Bruk vernehansker av: Butylgummi. Naturgummi (lateks). Neoprengummi. De valgte vernehanskene må tilfredsstille spesifikasjonene til EU Direktiv 89/686/EØF og standarden EN 374 derivert fra direktivet. Gjennombruddstiden er ikke kjent.

De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider, samt informasjon fra våre leverandører.

Etter bruk, vask og tørk alltid hendene.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Ved fare for sprut bruk egnede vernebriller/ansiktsskjerm. Ansiktsvern og vernebriller Bruk utstyr for øyebeskyttelse som er testet og godkjent i henhold til standarder som NIOSH (US) og EN 166 (EU).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering

Behandles i samsvar med god yrkesmessig hygiene og sikkerhetsmessig praksis.

Annen informasjon

Annen informasjon

Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform

Flytende væske

Farge

Klar, fargeløs.

Lukt

Karakteristisk alkohol

pH	Status: I handelsvare
Smeltepunkt / smeltepunktintervall	Verdi: -88 °C
Kokepunkt / kokepunktintervall	Verdi: ~ 82 - 83 °C
Flammepunkt	Verdi: 12 °C
Fordampningshastighet	Verdi: 1,5 Metode: nBuAc=1
Damptrykk	Verdi: 4,1 kPa 20
Damptetthet	Verdi: 2 Referansegass: Luft = 1
Relativ tetthet	Verdi: ~ 0,78
Løselighet i vann	Lettløslig i vann
Selvantennelighet	Verdi: 425 °C

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

10.2. Kjemisk stabilitet

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå alle former for gnister eller åpen flamme. Produktet er stabilt under normale forhold og under "normale" temperaturer. Unngå oppbevaring i direkte sollys eller på varme steder.
-------------------------	--

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Unngå varme, flammer og andre antennelseskilder. Må ikke blandes med syrer og oksideringsmidler.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Termisk nedbryting eller forbrenning kan frigjøre karbonoksid og andre giftige gasser eller damper.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	propan-2-ol
Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50

Eksponeeringsvei: Oral
Verdi: > 4700 mg/kg
Forsøksdyreart: Rotte

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LD50
Eksponeeringsvei: Dermal
Verdi: 13000 mg/kg
Forsøksdyreart: Kanin

Type toksisitet: Akutt
Testet effekt: LC50
Eksponeeringsvei: Innånding.
Verdi: ~ 19000 mg/l
Forsøksdyreart: Rotte

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Langvarig og gjentatt kontakt med løsningsmidler over lang tid kan gi varige helseskader.
----------	---

Potensielle akutte effekter

Innånding	Damp kan påvirke sentralnervesystemet og gi hodepine, kvalme, brekninger eller beruselse. Irriterer luftveiene.
Hudkontakt	Avfetter huden. Kan gi sprekkdannelse og eksem.
Øyekontakt	Irriterer øynene. Kan gi ubehag og svie.
Svelging	Virker irriterende. Kan opptas i kroppen og forårsake svimmelhet, kvalme og brekninger.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Komponent	propan-2-ol
Akutt akvatisk fisk	Verdi: 8300 mg/l Art: Pimephales promelas Metode: LC50
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: 95% Metode: OECD test 301E Testperiode: 28 døgn
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Inngående komponenter er vurdert ikke-Persisten el vP med hensyn til nedbrytbarhet. (Se ECHA, Substance Identification, PBT assessment)

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Bioakkumuleres ikke i vannmiljøet.
Bioakkumulering, kommentarer	Inngående komponenter er vurdert ikke-Bioakkumulerende el vB med hensyn til nedbrytbarhet. (Se ECHA, Substance Identification, PBT assessment)

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Blandbar med vann.
-----------	--------------------

12.5. Resultater av PBT og vPvB vurdering

PBT vurderingsresultat	Inngående komponenter er vurdert ikke-PBT av ECHA iht kriterier basert på Annex XIII i REACH
vPvB vurderingsresultat	Inngående komponenter er vurdert ikke-vPvB av ECHA iht kriterier basert på Annex XIII i REACH

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Produktet er klassifisert som lett nedbrytbart og inneholder kun lett nedbrytbare stoffer.
-------------------------------	--

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Mindre mengder spyles vekk med vann. Større mengder samles opp og leveres til godkjent mottak
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Annen informasjon	Avfall og rester fjernes/deponeres i overensstemmelse med lokale forskrifter.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. UN-nummer

ADR / RID / ADN	1219
IMDG	1219
ICAO / IATA	1219

14.2. FN-forsendelsesnavn

ADR / RID / ADN	ISOPROPANOL
IMDG	ISOPROPANOL
ICAO / IATA	ISOPROPANOL

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR / RID / ADN	3
Farenr.	33
RID	3
IMDG	3
ICAO / IATA	3

14.4. Emballasjegruppe

RID	II
IMDG	II
ICAO / IATA	II

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

EmS	F-E, S-D
-----	----------

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

<p> lover og forskrifter</p>	<p> Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006</p> <p> Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (FOR-2008-05-30-516)</p> <p> Forskrift om merking mv av farlige kjemikalier (FOR-2002-07-16-1139)</p> <p> Forskrift om landtransport av farlig gods (FOR-2009-04-01-384)</p>
------------------------------	--

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Dette sikkerhetsdatablad skal være tilgjengelig for alle som håndteres produktet.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Flam. Liq. 2; H225; Eye Irrit. 2; H319; STOT SE3; H336;
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
Råd om særlig opplæring	Kontakt leverandør for brukerveiledning og råd.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Sikkerhetsdatabladet er oppdatert iht. til CLP 28.11.2013
Kvalitetssikring av informasjonen	<p>Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006</p> <p>Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (FOR-2008-05-30-516)</p>

Utarbeidet av	Forskrift om merking mv av farlige kjemikalier (FOR-2002-07-16-1139)
	Forskrift om landtransport av farlig gods (FOR-2009-04-01-384)
Kommentarer	KP
	For produsent: R: I. E: i.v.